Skatteutskottets betänkande

1978/79:10

med anledning av propositionen 1977/78:188 om ändrade beskattningsregler vid avyttring av skog i samband med fastighetsreglering jämte motion

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1977/78:188 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i skogskontolagen (1954:142),
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623).

F. n. gäller särskilda skatteregler för den som har förvärvat skogbärande mark i samband med fastighetsreglering och som gör skogsuttag för att få medel till betalning av tillskottsskogen. Reglerna innebär i princip att det erforderliga skogsuttaget inte föranleder beskattning. I propositionen föreslås vissa ändringar i dessa regler, närmast i syfte att anpassa dem till de bestämmelser om fastighetsbildning som trädde i kraft den 1 januari 1972. Förslaget avses i huvudsak bli tillämpligt fr. o. m. 1973 års taxering.

Författningsförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till
Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att punkt 7 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

Anvisningar
till 22 §

7.[1] Har skog avverkats eller avyttrats *utan samband med avyttring av marken*, får ägaren efter eget val njuta avdrag antingen för minskning av skogens för honom gällande ingående virkesförråd eller för minskning i skogens för honom gällande ingångsvärde.

Med skogs ingångsvärde förstås det värde, varmed växande skog kan anses hava ingått i fastighetens värde vid den tidpunkt, då ägaren förvärvade fastigheten. Har egendom, som skattskyldig erhållit såsom gåva av make eller skyldeman, av givaren förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall i berörda hänseende sistnämnda fång vara avgörande. Motsvarande skall gälla, om make vid bodelning i anledning av andra makens död erhållit egendom, som förstnämnda make före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än andra makens död erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. Har även den skattskyldiges fångesman erhållit egendomen såsom gåva av make eller skyldeman eller vid sådan bodelning som nyss nämnts, skall bedömningen av skogens ingångsvärde ske, som om avverkningen eller avyttringen av skogen verkställts av den som närmast före den skattskyldiges fångesman förvärvat egendomen på annat sätt än genom sådan gåva eller bodelning. Dock får ingångsvärdet härigenom icke bestämmas till lägre belopp än det värde, varmed växande skog kan anses ha ingått i det taxeringsvärde som gällde för fastigheten tjugo år före avyttringen.

Såsom fastighetens värde är att anse vid köp den för fastigheten erlagda köpeskillingen och vid annat förvärv det belopp, efter vilket stämpelplikten med avseende å fastighetsförvärvet beräknats, eller, därest stämpelplikt för förvärvet icke förelegat, det belopp, efter vilket stämpelplikt skulle enligt eljest gällande	Såsom fastighetens värde är att anse vid köp den för fastigheten erlagda köpeskillingen och vid annat förvärv det belopp, efter vilket stämpelplikten med avseende å fastighetsförvärvet beräknats, eller, därest stämpelplikt för förvärvet icke förelegat, det belopp, efter vilket stämpelplikt skulle enligt eljest gällande

[1] Senaste lydelse 1972:741.

Nuvarande lydelse

grunder beräknats, om stämpelplikt förelegat. Skogens för ägaren gällande ingångsvärde utgör det sålunda beräknade ingångsvärdet med avdrag för vad han må *hava* fått avdraga vid tidigare taxeringar. Har efter avverkning av skog eller upplåtelse av avverkningsrätt den återstående skogens värde nedgått under det för ägaren gällande ingångsvärdet, får avdrag ske med det belopp, varmed värdet sålunda minskats. Har *ägare av fastighet vid fastighetsbildningsförrättning blivit ålagd att gälda* likvid, som avses i punkt 11 av anvisningarna till 21 §, och har avverkning av skog eller upplåtelse av avverkningsrätt skett efter *tillträdet av mark där den skog växer, som likviden avser*, dock ej senare än tre år efter det *lagakraftägande beslut om fastställelse å förrättningen föreligger*, skall, i den mån den skattskyldige så yrkar, skogens ingångsvärde antagas *hava* nedgått med belopp motsvarande rotvärdet av den skog som avverkningen eller upplåtelsen omfattat. Avdrag må därvid dock ske högst med *beloppet av nämnda likvid.*

Föreslagen lydelse

grunder beräknats, om stämpelplikt förelegat. Skogens för ägaren gällande ingångsvärde utgör det sålunda beräknade ingångsvärdet med avdrag för vad han må *ha* fått avdraga vid tidigare taxeringar. Har efter avverkning av skog eller upplåtelse av avverkningsrätt den återstående skogens värde nedgått under det för ägaren gällande ingångsvärdet, får avdrag ske med det belopp, varmed värdet sålunda minskats. Har *skattskyldig ålagts eller skriftligen åtagit sig att betala sådan* likvid *för växande skog* som avses i punkt 11 av anvisningarna till 21 § *(skogslikvid)*, och har avverkning av skog eller upplåtelse av avverkningsrätt skett efter *den tidpunkt för tillträde av den skogbärande marken som gäller enligt fastighetsbildningslagen (1970:988) eller enligt skriftligt avtal*, dock ej *före den tidpunkt då fastighetsbildning har sökts och ej* senare än tre år efter det *att förrättningen har vunnit laga kraft och registrerats*, skall, i den mån den skattskyldige så yrkar, skogens ingångsvärde antagas *ha* nedgått med belopp motsvarande rotvärdet av den skog som avverkningen eller upplåtelsen omfattat. Avdrag må därvid dock ske högst med *skogslikvidens belopp. Har för visst beskattningsår avdrag som nu sagts medgivits, skall, om den skattskyldige icke åläggs att betala skogslikvid eller genom ersättningsbeslut åläggs att betala sådan likvid med lägre belopp än det medgivna avdraget, rättelse ske på samma sätt som vid eftertaxering för det beskattningsår då avdraget har medgivits.*

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

Med ingående virkesförråd förstås den växande skogens kubikmassa i fast mått på bark vid den tidpunkt, då fastigheten förvärvades. Med det *för ägaren gällande ingående virkesförrådet* förstås virkesförrådet vid ägarens förvärv av fastigheten med avdrag för det virkesförråd, för vilket ägaren må hava njutit avdrag vid tidigare taxeringar. Har avdrag tidigare skett för minskning i ingångsvärde, skall ingående virkesförrådet anses därigenom hava nedgått i samma proportion som ingångsvärdet. Har efter avverkning eller upplåtelse av avverkningsrätt det återstående virkesförrådet nedgått under det för ägaren gällande ingående virkesförrådet, får avdrag ske med den på minskningen proportionellt belöpande delen av ingångsvärdet. Föreskriften i andra stycket äger motsvarande tillämpning.

Vare sig avdrag sker enligt den ena eller andra metoden märkes, att det sammanlagda avdraget för en och samme ägare ej må överstiga det ursprungliga ingångsvärdet.

Är det vid tiden för den skattskyldiges förvärv av fastigheten förefintliga virkesförrådet icke känt, må detsamma beräknas med utgångspunkt från nuvarande virkesförråd samt med ledning dels av den beräknade ungefärliga tillväxten under den skattskyldiges innehav av fastigheten, dels av avverkningen eller försäljningen av skog under samma tid.

Om avdrag för minskning av ingående virkesförråd uppgått till högre belopp än bruttointäkten av skogen och förlust alltså uppstått, får denna förlust avdragas i vanlig ordning. Avdrag för minskning i skogens ingångsvärde får ej ske med högre belopp än bruttointäkten av skogen.

Om moderbolag eller övertagande förening genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket avses, övertager skog från dotterbolag eller överlåtande förening, skall det för dotterbolaget eller den överlåtande föreningen vid fusionstillfället gällande ingångsvärdet och ingående virkesförrådet anses som ingångsvärde och ingående virkesförråd för moderbolaget eller den övertagande föreningen.

Exempel å avdrag för minskning av ingående virkesförråd:

A. försäljer från sin fastighet 1 000 kubikmeter skog på rot för en köpeskilling av 8 000 kronor. Vid taxeringen påföljande år visar han, att virkesförrådet å fastigheten före avverkningen utgjorde 4 400 kubikmeter och alltså efter avverkningen 3 400 kubikmeter. Då skogsmarkens areal vid senaste fastighetstaxering utgjorde 80 hektar, därå med hänsyn till markens godhetsgrad och skogens tillstånd den årliga tillväxten kan beräknas till 2 kubikmeter per hektar, är det sannolikt, att nämnda tillväxt utgjort sammanlagt 2x80 = 160 kubikmeter. Under den tid av 15 år, som A. innehaft fastigheten, har således tillväxten utgjort 2 400 kubikmeter. A. gör vidare sannolikt, att han under samma tid uttagit för husbehov i genomsnitt 40 kubikmeter om året eller tillhopa 600 kubikmeter samt att han för försäljning avverkat 1 200 kubikmeter. Virkestillväxten uppgår således till 600 kubik-

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

meter mer än vad han tidigare avverkat å fastigheten. Virkesförrådet vid hans förvärv av fastigheten kan alltså antagas hava utgjort 4 400–600 = 3 800 kubikmeter, vilket är det ingående virkesförrådet. Då efter den under beskattningsåret gjorda försäljningen virkesförrådet utgjort 3 400 kubikmeter, har minskningen i det för honom gällande ingående virkesförrådet utgjort 400 kubikmeter. A. gör vidare genom köpehandling rörande fastigheten troligt, att av den av honom erlagda köpeskillingen å skogen belöpt ett belopp av 11 400 kronor, motsvarande ett pris av 3 kronor per kubikmeter. För minskningen av ingående virkesförrådet med 400 kubikmeter är han således berättigad åtnjuta avdrag med 3x400 = 1 200 kronor. Detta avdrag får åtnjutas även om värdet å det efter avverkningen kvarvarande virkesförrådet icke understiger den av honom för skogen erlagda köpeskillingen.

Det för ägaren gällande ingående virkesförrådet utgör härefter 3 400 kubikmeter och det för honom gällande ingångsvärdet 10 200 kronor.

Exempel å avdrag för minskning i ingångsvärde:

B. försäljer från sin fastighet skog på rot för en köpeskilling av 15 000 kronor. Vid taxering påföljande år gör han genom köpehandling eller på annat sätt trovärdigt, att av köpeskillingen för fastigheten, utgörande 100 000 kronor, ett belopp av 40 000 kronor belöpt å den växande skogen och alltså utgör dennas ingångsvärde, samt visar därjämte, att skogen efter upplåtelse av avverkningsrätten har ett värde av allenast 30 000 kronor. B. är således berättigad göra avdrag för skillnaden mellan sistnämnda två belopp eller 10 000 kronor.

Ingångsvärdet har alltså i detta fall amorterats med 10 000 kronor och skogens för ägaren gällande ingångsvärde utgör härefter 30 000 kronor och det för honom gällande ingående virkesförrådet tre fjärdedelar av det ursprungliga.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

De nya bestämmelserna tillämpas – med beaktande av vad som sägs nedan i tredje och fjärde styckena – vid 1973 och senare års taxeringar. Bestämmelserna skall därvid i förekommande fall tillämpas i stället för punkt 4 av anvisningarna till 22 § i dess lydelse före den 1 januari 1973. Hänvisningen i de nya bestämmelserna till punkt 11 av anvisningarna till 21 § skall i sådant fall avse punkt 9 av anvisningarna till samma paragraf i dess lydelse före nämnda dag. Har tillträde skett enligt äldre bestämmelser om fastighetsbildning skall hänvisningen till fastighetsbildningslagen (1970:988) i stället avse nämnda äldre bestämmelser.

Bestämmelsen om rättelse på samma sätt som vid eftertaxering tillämpas i fråga om avdrag som har medgivits vid 1978 och senare års taxeringar.

Har skog avverkats eller avverkningsrätt till skog upplåtits före ikraftträdandet av denna lag, får avdrag enligt de nya bestämmelserna ske utan hinder av att skogsuttaget har gjorts innan fastighetsbildning har sökts. I nu avsett fall skall dock ansökan om fastighetsbildning ha inkommit till fastighetsbildningsmyndigheten senast den 31 december 1978.

Har skattskyldig vid inkomsttaxering något av åren 1973–1978 icke alls eller endast till viss del medgivits avdrag som han yrkat enligt punkt 7 tredje stycket fjärde meningen av anvisningarna till 22 § eller motsvarande äldre bestämmelse, får han, om han enligt de nya bestämmelserna skulle vara berättigad till avdrag eller till ytterligare avdrag, genom besvär i särskild ordning som anförs senast den 30 juni 1979 föra talan om sådan ändring av taxeringen som föranleds av de nya bestämmelserna. I fråga om besvär som här avses gäller 103 och 104 §§ taxeringslagen (1956:623).

2 Förslag till
Lag om ändring i skogskontolagen (1954:142)

Härigenom föreskrivs att 2 § skogskontolagen (1954:142)[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 §[2]
Beträffande viss förvärvskälla må uppskovet för ett och samma beskattningsår avse högst ett belopp, motsvarande summan av a) sextio procent av den å beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt, b) fyrtio procent av den å beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter, samt c) fyrtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret uttagits för förädling i egen rörelse. *Har såsom intäkt upptagits likvid, som avses i punkt 11 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen, må uppskov jämväl erhållas för sådan intäkt i dess helhet.*	
Skattskyldig, *som vid jorddelningsförrättning tillträtt ny mark och efter tillträdet uttagit* skog för att erhålla medel till *framtida* betalning av *sådan likvid som anges i andra stycket, må* för beskattningsår, under vilket likviden ännu ej förfallit till betalning, erhålla uppskov med högst ett belopp, motsvarande köpeskillingen för skog som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt eller sjuttio procent av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter.	Skattskyldig *som skall betala sådan likvid för växande skog som avses i punkt 11 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen (1928:370), skogslikvid, och som efter den tidpunkt för tillträde av den skogbärande marken som gäller enligt fastighetsbildningslagen (1970:988) eller enligt skriftligt avtal, dock ej före den tidpunkt då fastighetsbildning har sökts, har tagit ut* skog för att erhålla medel till betalning av *skogslikviden, får,* för beskattningsår, under vilket likviden ännu ej förfallit till betalning, erhålla uppskov med högst ett belopp, motsvarande köpeskillingen för skog som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt eller sjuttio procent av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:263.
[2] Senaste lydelse 1976:1096.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

Uppskov må dock ej åtnjutas för högre belopp än som motsvarar den beräknade nettointäkten av den förvärvskälla, varifrån intäkten av skogsbruk härrör.

Har i förvärvskällan redovisats utdelning från samfällighet, som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) kommunalskattelagen (1928:370), får uppskov åtnjutas till den del utdelningen härrör från intäkt av skogsbruk i samfälligheten under det beskattningsår vartill utdelningen hänför sig på samma sätt som om denna del utgjort intäkt av skogsbruk, som den skattskyldige drivit själv.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången vid 1979 års taxering.

3 Förslag till
Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrivs att 42 a § 1 mom. taxeringslagen (1956:623)[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
42 a §	
1 mom.[2] Det åligger juridisk person, som förvaltar samfällighet, att till ledning vid inkomst- och förmögenhetstaxering varje år utan anmaning lämna uppgift enligt följande. Sådan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) kommunalskattelagen (1928:370) skall lämna uppgift om utdelning till delägare. Uppgiften skall även innehålla upplysning i det avseende som behövs för tillämpning av 2 § *femte* stycket skogskontolagen (1954:142). Annan juridisk person skall lämna uppgift om delägares andel av intäkter och kostnader i samfälligheten. Uppgift behöver dock icke lämnas, om delägares andel av ränteintäkt understiger 100 kronor, och ej heller om andelen av intäkt av annat slag understiger 100 kronor sedan därifrån avdragits andelen av sådana kostnader som är omedelbart avdragsgilla vid taxeringen. Vidare skall annan juridisk person än sådan som avses i 6 § 1 mom. första stycket b) lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt lämna uppgift om delägares andel i samfällighetens behållna förmögenhet. Utgör samfälligheten icke särskild taxeringsenhet, skall vid beräkning av den behållna förmögenheten värde av sådan samfälld egendom som ingår i de delä-	1 mom. Det åligger juridisk person, som förvaltar samfällighet, att till ledning vid inkomst- och förmögenhetstaxering varje år utan anmaning lämna uppgift enligt följande. Sådan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) kommunalskattelagen (1928:370) skall lämna uppgift om utdelning till delägare. Uppgiften skall även innehålla upplysning i det avseende som behövs för tillämpning av 2 § *sista* stycket skogskontolagen (1954:142). Annan juridisk person skall lämna uppgift om delägares andel av intäkter och kostnader i samfälligheten. Uppgift behöver dock icke lämnas, om delägares andel av ränteintäkt understiger 100 kronor, och ej heller om andelen av intäkt av annat slag understiger 100 kronor sedan därifrån avdragits andelen av sådana kostnader som är omedelbart avdragsgilla vid taxeringen. Vidare skall annan juridisk person än sådan som avses i 6 § 1 mom. första stycket b) lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt lämna uppgift om delägares andel i samfällighetens behållna förmögenhet. Utgör samfälligheten icke särskild taxeringsenhet, skall vid beräkning av den behållna förmögenheten värde av sådan samfälld egendom som ingår i de delä-

[1] Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:773.
[2] Senaste lydelse 1975:264.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
gande fastigheternas taxeringsvärde ej inräknas. Uppgift behöver dock icke lämnas, om den del av samfällighetens behållna förmögenhet som belöper på fastighet understiger 2 000 kronor.	gande fastigheternas taxeringsvärde ej inräknas. Uppgift behöver dock icke lämnas, om den del av samfällighetens behållna förmögenhet som belöper på fastighet understiger 2 000 kronor.

Uppgift skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär och avlämnas senast den 31 januari under taxeringsåret i den ordning som gäller för avlämnande av självdeklaration. Senast nämnda dag skall vidare till delägare översändas ett exemplar av uppgiften eller denne eljest underrättas om innehållet i uppgiften.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Motionen

I motionen 1978/79:4 av Erik Wärnberg m. fl. (s) hemställs att riksdagen beslutar avslå

1. den föreslagna lagen om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. den föreslagna lagen om ändring i skogskontolagen (1954:142),
3. den föreslagna lagen om ändring i taxeringslagen (1956:623).

Utskottet

Vid 1959 års riksdag genomfördes vissa ändringar av skogsbeskattningsreglerna i syfte att underlätta jordbrukets och skogsbrukets yttre rationalisering.

Riksdagsbeslutet innebar bl. a. att den som vid jorddelningsförrättning ålagts betala skogslikvid och gjort uttag av skog erhöll möjlighet att göra avdrag för värdeminskning av skog upp till ett belopp motsvarande skogslikviden utan att förebringa utredning om den kvarvarande skogens värde. Avsikten med denna bestämmelse var att den som vid laga skifte eller ägoutbyte fått ett område sig tillskiftat med bättre eller mera skog än han lämnat ifrån sig och därför blivit ålagd att betala skogslikvid skulle kunna finansiera likviden genom att ta ut skog utan att omedelbart underkastas beskattning.

En förutsättning för att utnyttja den särskilda avdragsrätten var – förutom att fastighetsägaren blivit ålagd att betala skogslikvid – att skogsuttaget gjordes inom en treårsperiod från det att lagakraftägande beslut om fastställelse av förrättningen förelåg. Genom en lagändring år 1965 bestämdes att avdragsrätten skulle gälla redan från tillträdet av de nya ägolotterna.

Enligt den fastighetsbildningslag som den 1 januari 1972 ersatt den tidigare gällande jorddelningslagen skall tillträde av ny mark i samband med fastighetsreglering äga rum vid tidpunkt som fastighetsbildningsmyndighet bestämmer eller, om tillträdestid inte bestämts, när uppgift om fastighetsregleringen införts i fastighetsregistret. Innan tillträde sker skall fastighetsbildningsbeslutet ha vunnit laga kraft. Enligt jorddelningslagen kunde en tidigare tillträdesdag avtalas mellan parterna, en möjlighet som numera slopats.

I en framställning till budgetdepartementet i februari 1977 framhöll Lantbrukarnas skattedelegation att efter fastighetsbildningslagens tillkomst osäkerhet kommit att råda om hur reglerna, främst uttrycket tillträde av mark, skall tolkas vid beskattningen och att detta medfört en bristande enhetlighet vid tillämpningen av skattereglerna. Om man ville tillgodose lagstiftarens syfte med den särskilda avdragsrätten, som ju var att underlätta jord- och skogsbrukets yttre rationalisering, borde – menade delegationen – beskattningsreglerna anpassas till det förfaringssätt som visat sig lämpligt vid fastighetsregleringar. Delegationen begärde därför vissa ändringar av skattebestämmelserna.

Förslagen i propositionen bygger bl. a. på skattedelegationens framställning och innebär i princip ett bifall till denna. Som förutsättning för avdrag enligt specialregeln skall enligt propositionen gälla att skogsuttagen gjorts efter det att den skattskyldige sökt fastighetsbildning. Vidare skall uttagen ha skett antingen efter den tillträdestidpunkt som fastighetsbildningsmyndigheten bestämt eller efter den tidigare tidpunkt för tillträde som gäller enligt ett av den skattskyldige ingånget skriftligt avtal. Avdragsrätt förutsätter inte att fastighetsbildningsmyndigheten meddelat beslut i ersättningsfrågan utan skall inträda redan vid den tidigare tidpunkt då den skattskyldige skriftligen åtagit sig att betala skogslikvid. I propositionen föreslås också en jämkning av sluttidpunkten för de förmånsbehandlade skogsuttagen och en ändring av skogskontolagen så att denna korresponderar med den föreslagna specialregeln.

I motionen 1978/79:4 yrkas avslag på propositionen. Motionärerna pekar på att framställningen från Lantbrukarnas skattedelegation vid remissbehandlingen fått ett blandat mottagande. De erinrar om att det för en fastighetsägare från avdragssynpunkt ställer sig förmånligare att förvärva tillskottsskog genom fastighetsreglering än genom vanligt köp och att fastighetsregleringsinstitutet därför kommit att utnyttjas av rena skatteskäl. Ett genomförande av skattedelegationens förslag skulle – menar motionärerna – ytterligare understryka den skattefavör en fastighetsägare har som utökar sitt skogsinnehav genom fastighetsreglering i stället för genom köp. Motionärerna anser att det bör råda överensstämmelse mellan den civilrättsliga och den skatterättsliga lagstiftningen på området och att ett ställningstagande till de problem skattedelegationen aktualiserat bör ske först i samband med att man behandlar den framtida skogsbeskattningen i dess helhet.

Såväl de remissinstanser som har särskild erfarenhet av fastighetsbildning som flertalet av de myndigheter som har att iaktta det allmännas intresse vid beskattningen har vid remissbehandlingen av skattedelegationens förslag, från skilda utgångspunkter, kritiserat den särskilda avdragsregeln i dess nuvarande utformning. Det har å ena sidan gjorts gällande att osäkerheten om vad som efter fastighetsbildningslagens tillkomst skall anses tillämpligt i fråga om skogsvärdeminskningsavdrag vid fastighetsreglering och den bristande enhetligheten i tolkningen av bestämmelserna kommit att verka hämmande på den yttre rationaliseringen inom jordbruket och skogsbruket. Å andra sidan har från fiskala myndigheter framhållits att den särskilda avdragsrätten i ökande omfattning utnyttjas för att uppnå omotiverade skattelättnader.

Av redogörelsen i propositionen för bl. a. vissa myndigheters uttalanden med anledning av skattedelegationens framställning framgår enligt utskottets mening att fastighetsbildningslagens regler om tillträde kommit att leda till resultat som är mindre önskvärda från rationaliseringssynpunkt och även i övrigt otillfredsställande för såväl myndigheter som enskilda. Förslagen i propositionen har – som departementschefen framhåller – tillkommit uteslutande för att inom ramen för den nuvarande principiella utformningen av avdragsrätten få en enhetlig tillämpning av bestämmelserna. Med hänsyn härtill och till vad departementschefen i övrigt anfört anser utskottet sig böra tillstyrka bifall till propositionen.

Utskottet är medvetet om att gällande beskattningsregler i vissa fall utnyttjas på ett sätt som inte varit avsett vid reglernas tillkomst. I likhet med departementschefen anser utskottet att större skattemässig neutralitet bör föreligga mellan olika tillskottsförvärv men att denna fråga bör lösas i samband med en mer genomgripande omprövning av avdragsrätten för utgivare av skogslikvid. En sådan omprövning kommer att aktualiseras i samband med riksdagens ställningstagande till skogsbeskattningens framtida utformning. En inom budgetdepartementet utarbetad promemoria (Ds B 1978:2) Beskattning av skogsbruk med förslag till alternativa metoder för beskattning av skogsintäkter är efter remissbehandling numera föremål för regeringens prövning.

Frågan om skogsbeskattningens framtida utformning rymmer många problem av delvis komplicerad art. Det ligger därför i sakens natur att det kan dröja innan förslag till slutlig lagstiftning om skogsbeskattningen kan föreläggas riksdagen. Med hänsyn till den betydelse den särskilda avdragsbestämmelsen vid fastighetsreglering har inte minst från rationaliseringssynpunkt anser utskottet sig inte kunna biträda motionärernas uppfattning att en lösning av frågan bör anstå i avvaktan på ett slutligt ställningstagande till skogsbeskattningen i dess helhet.

Utskottet avstyrker följaktligen bifall till motionen.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer

att riksdagen med avslag på motionen 1978/79:4 bifaller propositionen 1977/78:188 och antar de vid propositionen fogade förslagen till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i skogskontolagen (1954:142),
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623).

Stockholm den 17 oktober 1978

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein (s), Tage Sundkvist* (c), Kurt Söderström (m), Hagar Normark (s), Johan Olsson* (c), Curt Boström* (s), Bo Lundgren (m), Bo Forslund (s) och Wilhelm Gustafsson (fp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Hagar Normark, Curt Boström och Bo Forslund (alla s) vilka ansett

dels att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt som börjar på s. 12 med "Såväl de" bort ha följande lydelse:

Av de remissuttalanden som med anledning av skattedelegationens framställning gjorts av bl. a. riksskatteverket, skogsstyrelsen och flera länsstyrelser framgår att bestämmelserna om skogsvärdeminskningsavdrag i samband med fastighetsreglering, framför allt genom tillkomsten av de ensidiga ägoutbytena, dvs. marköverföring mot ren betalning i pengar, kommit att i skattehänseende utnyttjas på ett sätt som inte kan ha varit avsett vid bestämmelsernas tillkomst.

Enligt utskottets mening borde det vara till fördel för såväl de skattskyldiga som berörda myndigheter att de civilrättsliga och skatterättsliga reglerna om fastighetsreglering överensstämmer. Ett bifall till propositionens förslag innebär, såvitt utskottet kan bedöma, att begreppen tillträde och lagakraftägande fastighetsbildningsbeslut får helt skilda betydelser civil- och skatterättsligt och att man ytterligare understryker den skattemässiga favör en

fastighetsägare har, som utökar sitt skogsinnehav genom fastighetsreglering i stället för genom köp. Anmärkningsvärt är också att den särskilda avdragsregeln i dess nya lydelse skall kunna tillämpas retroaktivt fr. o. m. 1973 års taxering.

Av propositionen framgår att en inom budgetdepartementet utarbetad promemoria (Ds B 1978:2) Beskattning av skogsbruk med förslag till alternativa metoder för den framtida beskattningen av skogsinkomster efter remissbehandling f. n. är föremål för prövning inom departementet. I promemorian tas – som framgår av propositionen – bl. a. upp frågor gällande tillskottsförvärv under fastighetsinnehav, däribland också frågan om förvärv i samband med fastighetsreglering.

Mot bakgrund härav och av vad utskottet tidigare anfört bör enligt utskottets mening en lösning av frågan om skogsvärdeminskningsavdrag vid fastighetsreglering rimligen anstå i avvaktan på det slutliga ställningstagandet till den framtida skogsbeskattningen. Med hänsyn till att ett sådant ställningstagande kan komma att aktualiseras inom en snar framtid torde ett uppskov med den slutliga lösningen av frågan kunna ske utan större olägenhet. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till propositionen.

dels att utskottet bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79:4 avslår propositionen 1977/78:188.